

HET PAPYRUS IPUWER

**BESCHRIJVING VAN EEN GEDEELTE VAN DE TIEN PLAGEN IN EGYPTEN
EN VAN DE UITTOCHT VAN ISRAËL**

DOOR

IPUWER

EEN EGYPTISCH WIJSGEER

NEGELATEN IN EEN PAPYRUS

Bewaard in het *Rijksmuseum van Oudheden te Leiden*, onder nummer 344

Uittreksel uit *Eeuwen in Chaos*,

door Immanuel Velikovsky

Uit het Engels vertaald

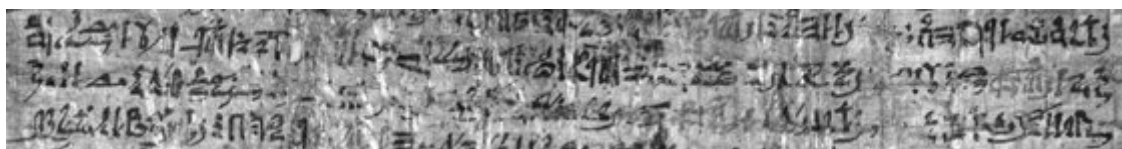
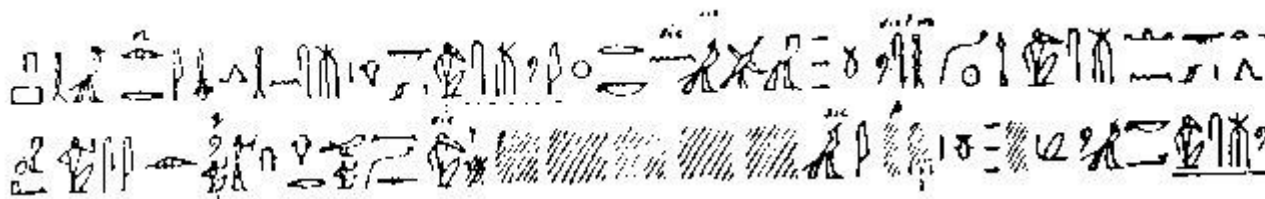
**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2009**

Uittreksel uit Eeuwen in Chaos, door Immanuel Velikovsky (pagina's 18-31)

Het Papyrus Ipuwer begint:

PAPYRUS 2:8. *Waarlijk, het land wordt omgekeerd als een pottenbakkers rad.*

Het einde van de 8ste en begin van de 9^e lijn. Van rechts naar links.

Grafiek 1 van *Guide to Velikovsky's Sources*. Grafiek 2 van *Ohr Somayach, Jeruzalem*.

Inleiding

„Het is niet gekend bij welke omstandigheden het papyrus die de woorden van Ipuwer bevat, werd gevonden. Volgens zijn eerste bezitter (Anastasi), werd het gevonden in „Memphis“, waarmee waarschijnlijk de buurt van de piramides van Saqqara wordt bedoeld. In 1828 werd het papyrus verworven door het Museum van Leiden of *Rijksmuseum van Oudheden* in Nederland en is vermeld in de catalogus als **Leiden 344**.

Het Papyrus wordt geschreven aan beide kanten. De voorkant en de rug worden onderscheiden door de richting van de vezelweefsels; het verhaal van Ipuwer wordt geschreven op de voorkant, op de rug is een godsdienstige hymne. Een facsimile exemplaar van beide teksten werd gepubliceerd door de leidinggevenden van het museum samen met andere Egyptische documenten. De tekst van Ipuwer is nu vetgedrukt in een boek van zeventien pagina's; de meesten van hen bevatten veertien lijnen van hiëratische tekens; (de vloeiende stijl van schrijven gebezigd door de schrijvers, is heel verschillend van de getekende hiëroglyfen). Van de eerste pagina is slechts een derde - het linker of laatste deel van elf lijnen – bewaard gebleven; pagina's 9 tot 16 zijn in heel slechte conditie -- er zijn maar een paar lijnen aan de bovenkant en de onderkant van de pagina's -- en van de zeventiende pagina is slechts blijft het begin van de eerste twee lijnen bewaard.

In 1909 werd de opnieuw vertaalde tekst, gepubliceerd door Alan H. Gardiner met de titel, de *Vermaningen van een Egyptische Wijsgeer door een Hiëratisch Papyrus in Leiden*. Gardiner argumenteerde dat al de interne bewijzen van de tekst het historische karakter van de situatie aantoont. Egypte was in nood; het sociale systeem was gedesorgeriseerd; het geweld vervulde het land. De invallers plunderden de weerloze

bevolking; de rijken werden ontdaan van alles en sliepen in de open lucht, en de armen namen hun bezit. "Het is niet slechts een lokale ontwrichting die hier wordt beschreven, maar een groot en overweldigende nationale ramp."

Gardiner... interpreteert de tekst alsof de woorden van een wijsgeer, genaamd Ipuwer, aan één of andere koning werden gericht, die hem beschuldigt van inactiviteit die verwarring, onzekerheid, en lijden van het volk heeft teweeggebracht. "De Almachtige", aan wie Ipuwer zijn woorden richt, is een gebruikelijke benaming van grote goden. Omdat de inleidende passages van de papyrus, waar de auteur en zijn luisteraars waarschijnlijk zijn vermeld, gemist worden, wordt de aanwezigheid van de koning die naar de wijsgeer luistert verondersteld, op basis van een gebruikte vorm in bepaalde andere literaire voorbeelden van het Midden-Koninkrijk. In overeenstemming met deze interpretatie, wordt de papyrus die de woorden van Ipuwer bevat, in de uitgave van Gardiner genoemd: *Vermaningen van een Egyptische Wijsgeer*.

Egypte in Omwenteling.

De papyrus van Ipuwer is geen inzameling van gezegden... of raadsels; noch is het een literaire voorspelling... of een waarschuwing betreffende diepgaande sociale wijzigingen. ***Het is de Egyptische versie van een grote catastrofe.*** De papyrus is een manuscript van klaagzangen, een beschrijving van ruïne en verschrikking.

PAPYRUS 2:8. *Waarlijk, het land wordt omgekeerd als een pottenbakkers rad.*

PAPYRUS 2:11. *De steden worden vernietigd. Boven-Egypte is droog geworden (verwoest?).*

PAPYRUS 3:13. *Alles is een ruïne!*

PAPYRUS 7:4. *De woonplaats is in een ogenblik ten val gebracht.*

PAPYRUS 4:2. ... *Jaren van lawaai. Er is geen eind aan het lawaai.*

Wat betekent: "lawaai" en "jaren van lawaai"? De vertaler schreef: "Er is hier duidelijk een woordspeling op het woord *hrw* (lawaai), waarvan de bedoeling aan ons onbekend is. Betekent het "aardbeving" en "jaren van aardbevingen"? In het Hebreeuws betekent het woord רעש *raash* "lawaai", "gedruis", evenals "aardbeving". De aardbevingen gaan vaak met sterke geluiden, ondergrondse rommelingen en herrie vergezeld, en dit akoestische fenomeen geeft de naam van de omwenteling zelf aan. Blijkbaar keerde het schudden opnieuw en opnieuw terug, en het land werd verwoest tot haar ondergang, de Staat ging in plotseling verval ten onder, en het leven werd ondraaglijk.

Ipuwer zegt:

PAPYRUS 6:1. *O, dat de aarde van lawaai zou ophouden, en de beroering (kabaal) niet meer moge zijn.*

Het lawaai en de beroering werden veroorzaakt door de aarde. De koninklijke woonplaats zou omvergeworpen zijn; in een ogenblik en vervallen in ruïnes.... De papyrus van Ipuwer bevat bewijsmateriaal wat met een natuurlijke ramp zoals aardbevingen vergezeld gaat en toont de toestand van dingen zoals die op dat ogenblik gebeurden.

Ik zal sommige passages uit het Boek Exodus met die van de papyrus vergelijken. Zoals, voorafgaand aan de publicatie van *Werelden in Verwarring* en *Eeuwen in Chaos*, waren geen parallellen getrokken tussen de Bijbel en de tekst van de Papyrus Ipuwer; de vertaler van de papyrus kon niet beïnvloed zijn door de wens zijn vertaling te maken die op de Bijbelse tekst lijken.

PAPYRUS 2:5-6. *De plaag is door het hele land. Het bloed is overal.*

Exodus 7:21. *En er was bloed door het ganse Egypteland. Dit was de eerste plaag.*

PAPYRUS 2:10. *De rivier is bloed.*

Exodus 7:20. *En al het water in de rivier werd in bloed veranderd.*

Dit water was walgelijk, en de mensen konden niet het drinken. Mensen krompen ineen door het te proeven – de mensen dorsten naar water.

Exodus 7:24. *Doch alle Egyptenaars groeven rondom de rivier om water te drinken; want zij konden van het water van de rivier niet drinken.*

De vissen in de meren en de rivier stierven, en de wormen, insecten, en de daaruit voortkomende reptielen.

Exodus 7:21 ... *en de rivier stonk.*

PAPYRUS 3:10- 13. *Dat is ons water! Dat is ons geluk! Wat moeten wij daartegen doen? Allen is verloren!*

De vernietiging van de velden komt overeen met deze woorden:

Exodus 9:25. *Ook sloeg de hagel alle kruid des velds, en verbrak alle geboomte des velds.*

PAPYRUS 4:14. *Bomen worden vernietigd.*

PAPYRUS 6:1 *Geen vruchten noch kruiden worden gevonden.*

Dit voorteken ging vergezeld door een verterend vuur. De brand spreidde zich over het hele land uit.

Exodus 9:23- 24. *En het vuur schoot naar de aarde. ... En er was hagel en vuur in het midden des hagels vervangen.*

PAPYRUS 2:10. *Waarlijk, de poorten, de kolommen en de muren worden verbroken door het vuur. Het vuur die het land verteerde werd niet verspreid door menselijke hand maar viel van de hemel.*

Van deze vuurstroom van vernietiging, spreekt Exodus, 9:31- 32. *Het vlas nu en de gerst werden geslagen; want de gerst was in de aar, en het vlas was in de halm. Maar de tarwe en de spelt werden niet geslagen: want zij waren bedekt.*

Het was na de volgende plaag dat de velden volkomen verwoest werden.

Het Boek Exodus (9: 31-32 en 10:15), en het Papyrus komen overeen, dat geen verplichting aan de kroon voor tarwe en gerst konden gegeven worden; en zoals uit Exodus 7:21 blijkt ("En de vis in de rivier stierf"), was er geen vis voor het koninklijke warenhuis.

PAPYRUS 10:3- 6. *Beneden-Egypte weende... Het hele paleis is zonder zijn opbrengsten. Aan hen behoort (door recht) tarwe en gerst, ganzen en vissen.*

De velden werden volledig verwoest.

Exodus 10:15. *En er bleef niets groens aan de bomen, noch aan de kruiden des velds, in het ganse Egypteland.*

PAPYRUS 6:3. *Voorwaar, het graan is overal vergaan.*

PAPYRUS 5:12. *Voorwaar, het is vergaan wat gisteren nog werd gezien. Het land wordt overgelaten aan de verwoesting zoals het afgesnedene van vlas.*

De verklaring dat de gewassen van de velden in één enkele dag werden vernietigd ("welke gisteren nog gezien werd") sluit droogte uit, de meest voorkomende oorzaak van een slechte oogst. Slechts konden de hagel, het vuur, of de sprinkhanen de velden verwoest hebben als "het afgesnedene van vlas". De plaag wordt beschreven in Psalm

105:34- 35 in deze woorden: " ... En er kwamen sprinkhanen, en kevers, en dat zonder getal. Die al het kruid in hun land opaten, ja, aten de vrucht hunner landouwe op."
 PAPYRUS 6:1. *Geen vruchten noch kruiden werden gevonden... honger.*

Het vee was in een meelijwekkende conditie.

Exodus 9:3. *Zie, de hand des Heeren zal zijn over uw vee dat in het veld is ... door een zeer zware pestilentie.*

PAPYRUS 5:5. *Alle dieren, hun harten huilen. Het gekreun van het vee....*

De hagel en het vuur deden het bang gemaakte vee vluchten.

Exodus 9:19. ... *Vergader uw vee, en alles wat gij op het veld hebt....* Vers 21. *Doch die zijn hart niet zette tot des Heeren woord, die liet zijn knechten en zijn vee op het veld.*

PAPYRUS 9:2- 3. *Zie, het vee wordt verlaten om af te dwalen, en er is niemand om hen samen te brengen. Elke man jaagt voor zichzelf, degene die met zijn naam zijn gemerkt.*

De negende plaag, volgens het Boek Exodus, hulde Egypte in dikke duisternis.

Exodus 10:22. ... *werd er een dikke duisternis in het land van Egypte.*

PAPYRUS 9:11. *Het land is (werd) niet licht....*

"Niet licht" is in het Egyptisch gelijkwaardig aan "zonder licht" of "duisternis". (Maar het is wel de vraag of die twee betekenissen volledig parallel zijn. De jaren van de omwandeling in de woestijn worden beschreven als doorgebracht in donkerheid onder een bedekking van dikke wolken....)

De laatste nacht vóór de Uittocht; de tiende plaag

Volgens het Boek Exodus was de laatste nacht dat de Israëlieten in Egypte verbleven, een nacht waarin de dood toesloeg en onmiddellijk slachtoffers eiste in elk Egyptisch huis. De dood van zo velen in één enkele nacht, zelfs op hetzelfde uur van middernacht, kan niet door pestilentie worden verklaard, die meer dan één enkel uur moet duren. Het verhaal van de laatste plaag schijnt als een mythe; het is een vreemdeling in de opeenvolging van de andere plagen, die nog verklaard kunnen worden ...

... Maar wij hebben blijkbaar vóór ons de verklaring van een Egyptische getuige van de plagen. Bij de zorgvuldige lezing van het Papyrus, bleek het dat "de slaven" nog in Egypte waren, toen de laatste grote schok kwam, ruïnerend de huizen en vernietigend het leven en de toekomst. Het veroorzaakte een algemene vlucht van de bevolking uit de steden, terwijl de andere plagen hen waarschijnlijk vanuit het platteland in de steden dreef.

De Bijbelse verklaring werd herlezen. Het werd duidelijk dat het deze opvallendste gebeurtenis niet had veronachtzaamd: het was de tiende plaag. In het Papyrus wordt het zo gezegd: "De woonplaats wordt ten val gebracht in een ogenblik." Op een vorige pagina beklemtoonde men dat een aardbeving slechts de Koninklijke woonplaats in een ogenblik ten val bracht en kon ruïneren. De plotselinge en gelijktijdige dood zou op velen worden gelegd....

Exodus 12:30. *En Farao stond op bij nacht, hij en al zijn knechten en alle Egyptenaren; en er was een grote schrei in Egypte; want er was geen huis waarin niet een dode was.*

Een groot deel van de mensen verloor hun leven in één buitengewoon oordeel. De gezinnen werden geslagen in een vreselijke slag.

Exodus 12:27 ... *Die voor de huizen der kinderen Israëls voorbijging in Egypte, toen Hij Egyptenaars sloeg en onze huizen bevrijdde.* Het woord 'nogaf' voor "sloeg" wordt gebruikt voor een hevige slag, b.v. voor het stoten met zijn hoornen door een os. De

woonplaats van de koning en de paleizen van de rijken werden te gronde geworpen, en met hen de huizen van het gewone volk en de kerkers van de gevangenen.

Exodus 12:29. En het geschiedde ter middernacht, dat de Heere al de eerstgeborenen in Egypteland sloeg, van eerstgeborene van Farao af, die op zijn troon zitten zou, tot op den eerstgeborene van den gevangene die in het gevangenhuis was.

PAPYRUS 4:3 en 5:6 *Voorzeker, werden de kinderen der prinsen tegen de muren gesmeten.* PAPYRUS 6:12. *Voorzeker, werden de kinderen der prinsen geworpen uit de straten.*

PAPYRUS 6:3. *De gevangenis is geruïneerd.*

PAPYRUS 2:13. *Hij die zijn broeder ter aarde bestelde is overal.*

Hiermee correspondeert Exodus 12:30: *Want er was geen huis waarin niet een dode was.*

En in Exodus 12:30 wordt beschreven: *... en er was een groot geschrei in Egypte.*

Het komt overeen met Papyrus 3:14: *Er is geweest in het ganse land is, tezamen met klaagzangen.*

De beelden van de goden vielen en braken in stukken: "Deze nacht... zal Ik gericht oefenen aan al de goden der Egyptenaren; Ik de Heere". Exodus 12:12.

Er bestond een boek beschreven door Artapanus, dat één of andere onbekende oude bron citeerde en dat vertaald en geciteerd werd door Eusebius, hetwelk vertelt van "hagel en een aardbeving 's nachts [van de laatste plaag], zodat zij die gevlucht waren van de aardbeving, door de hagel werden gedood; en die een schuilplaats van de hagel zochten werden door de aardbeving vernietigd. En op dat ogenblik stortten alle huizen in, en het grootste deel van de tempels."

De aarde was eveneens wreed voor de doden in hun graven: de graven werden geopend, en de doden raakten hun tombes kwijt.

PAPYRUS 4:4 en 6:14. *Voorzeker, zij die in de plaats der gebalsemden waren, werden gelegd op de open grond.*

Opstand en vlucht.

Wanneer wij de beschrijving van de rampspoeden in de Papyrus Ipuwer, vergelijken met het Bijbels verhaal, geeft dit een sterke indruk dat beide bronnen juist dezelfde gebeurtenissen met elkaar in verband brengen. Het is dan ook vanzelfsprekend om de vermelding van opstand onder de bevolking, van een vlucht van "de ellendige slaven" van dit land dat door rampen wordt bezocht, en van een ramp te zoeken waar de Farao omkwam. Hoewel in de verminkte papyrus er geen expliciete verwijzing naar de Israëlieten of hun leiders is, worden drie feiten duidelijk beschreven als gevolgen van de omwenteling: ***de opstandige bevolking; de ellendige of arme gevluchte mensen; de ondergang van de koning in ongebruikelijke omstandigheden***

PAPYRUS 4:2. *Voorzeker, groot en klein zegt: Ik wens dat ik mocht sterven.*

PAPYRUS 5:14. *... Dat er een eind aan de mensen mocht zijn, geen ontvangenis, geen geboorte! Oh, die de aarde van gedreun zou ophouden, en de beroering niet meer zouden zijn!*

UITTOCHT

De ontsnapte "slaven" haasten zich over de grens van het land. Overdag ging een wolkkolom vóór hen in de hemel; 's nachts was het een vuurpilaar.

Exodus 13:21. *... des daags in een wolkkolom dat Hij hen op den weg leidde; en des nachts in een vuurkolom dat Hij hen lichtte, om voor te gaan dag en nacht.*

PAPYRUS 7:1. *Ziet, het vuur heeft zich verheven in de hoogte. Haar vuurgloed gaat voort tegen de vijanden van het land.*

De vertaler voegde deze opmerking toe: "Het vuur wordt hier beschouwd als iets verdervends."

Na de eerste manifestaties van de voortgezette ramp, probeerden de Egyptenaren om orde in het land te brengen. Zij vonden de route van de ontsnapte "slaven". De zwervers werden "Ze zijn verward in het land, de woestijn heeft hen besloten." (Exodus 14:3). Zij keerden zich om naar de zee, en bevonden zich in pi-Ha-Khiroth. Ex. 14:1.

Ex. 14:9. "En de Egyptenaren jaagden hen na; en achterhaalden hen daar zij zich gelegerd hadden aan de zee." Een sterke wind blies de ganse nacht en de zee vlood. Maar door een grote lawine van water ... "en de zee kwam weder tegen het naken van de morgenstond, tot haar kracht; en de Egyptenaars vluchten die tegemoet. ... Zo bedekten zij de wagenen en de ruiters van het ganse heir, van Farao", Ex. 14:28.

Het Papyrus Ipuwer (7: 1-2) vermeldt slechts dat de Farao verloren ging in ongewone omstandigheden, **"dat nooit tevoren was geschied."**

De Egyptenaar schreef zijn klaagzangen, en zelfs in de gebroken lijnen zijn zij waarneembaar: ... *huil... de aarde is... aan elke zijde... huil...*

Opmerking

In deze tijd blijft voor de geleerde verklaringen de instorting van het grote Egyptische Imperium, een beschaving die ineens stortte op zo'n historisch stadium... waarin wijsheid lag die onze Eeuwen te boven gaat... en dat één dag... en toen plotseling niet meer bestond... dat blijft voor de meeste verklaringen helaas ontoegankelijk.

Een gereproduceerde versie van de Papyrus Ipurwer wordt hier bevestigd.